

ગાંધીનગર સમાચાર

તા. ૧૯-૯-૨૦૧૩, ગુરૂવાર

તંત્રી સ્થાનેથી.....

માતૃશક્તિનો મહિમા ગાતી પદયાત્રા

ગુજરાતના ઉત્તર છેડે આરાસુરમાં અનોખી શક્તિપીઠ રૂપે પ્રગટ થયેલા જગદેવા આપણી રાષ્ટ્રીય આસ્થાનું પ્રતીક છે. આરાસુર એ અરવલ્લીની ગિરિમાળાનો જ એક પર્વત છે, જેને આપણે 'ગબબર' તરીકે ઓળખીએ છીએ. પુરાણકથા મુજબ સતીએ દક્ષ મહાપતિના યજ્ઞકુંડમાં આત્મસર્પાણ કર્યું તે પછી સોષે ભરાયેલા શિવજીએ સતીનો દેહ ઊંચકી તાંડવ નૃત્ય કર્યું ત્યારે પૃથ્વી પર હાહાકાર મચી જશે એમ વિચારી વિષ્ણુ ભગવાને સુદર્શન ચક્રથી સતીનાં અંગોનું છેદન કરતાં એમના હૃદયભાગ આ સ્થળે પડ્યો હતો. તેથી અન્ય શક્તિપીઠો કરતાં અંબાજી વિશેષ લોકપ્રિય છે. મા જગદેવા એ ગબબરનાં કે આરાસુરનાં જ નહીં, સમસ્ત આર્યાવર્તનાં અધિષ્ઠાત્રી દેવી છે. એ જગજ્જનની છે એટલે એમને મન આપણે બધાં એમનાં બાળકો છીએ. ભાદરવા સુદ પૂનમના પવિત્ર દિવસે અંબાજીમાં સદીઓથી મેળો ભરાતો રહ્યો છે. અગાઉ આ વિશ્વવિખ્યાત શક્તિપીઠ સ્થાનિક દાંતા રજવાડા હસ્તક આવતી હોઈ દાંતા નરેશ એનું વિશેષ ધ્યાન રાખતા. આઠાદી પછી અંબાજી મંદિરનો વહીવટ દેવસ્થાન ટ્રસ્ટ હસ્તક છે. દેશનાં સુપ્રસિદ્ધ દેવસ્થાનો- તિરુપતિ બાલાજી, શિરડી સાંઈ સંસ્થાન અને સિદ્ધિ વિનાયક (મુંબઈ)ની હરોળના આ સમૃદ્ધ માતૃમંદિરમાં હિંદુ સનાતન ધર્મવાલંબીઓ ઉપરાંત અન્ય સંપ્રદાયોમાં માનનારા લોકો પણ ઊંડી શ્રદ્ધા ધરાવે છે. છેલ્લા ત્રણ-સાડા ત્રણ દાયકાથી આ શ્રદ્ધામાં ઘોડાપુર આવ્યું છે. હજારોની સંખ્યામાં લોક પદયાત્રા કરી માતાજીનાં દર્શન કરવા દૂર દૂરથી આવે છે. સવિશેષ ભાદરવા મહિનાના પ્રારંભથી જ યાત્રાળુઓ ઊમટવા માંડે છે અને પૂનમ પહેલાંના અઠવાડિયા દરમિયાન તો ગુજરાત-રાજસ્થાનના તમામ નાનામોટા રસ્તા અંબાજી તરફ વળી જતા હોય એવું રણિયામણું દ્રશ્ય સરખાય છે. ઉત્તરભારતમાં વૈદ્યનાથ મહાદેવને જળ ચડાવવા આવતા કાવડિયાઓની જેમ અંબાજી જનારા પદયાત્રીઓ આખેઆખા રોડ સોફી લેતા હોઈ વાહનોની અવરજવરમાં પણ વ્યવધાન સરખાય છે. શ્રદ્ધાનો પ્રશ્ન હોઈ બધા એકમેકને અનુકૂળ થઈ જતા હોય છે, છતાં અવારનવાર નાનામોટા અકસ્માતો પણ થતા રહે છે. લોકો આખેઆખા રસ્તાનો કળખે લઈ લે તે નાગરિક સમજણ (સિવિક સેન્સ)ની ઊણપ સૂચવે છે. ધર્મ એ આપણી અંગત બાબત છે, શ્રદ્ધા એ આપણો બાળગી વિષય છે, પરંતુ આપણી વર્તણૂકથી સમાજને કષ્ટ પહોંચે તે કોઈપણ દૃષ્ટિએ સોચ ન જ ગણાય. ગુજરાતી પ્રજા આમ ઘણી શાંતિપ્રિય છે પરંતુ અંબાજીના માર્ગો પર ઊમટતી મેદનીમાં શિસ્તનો અભાવ જોઈ જરૂર ગવાળિ જ ધાય. બીજી તરફ સૈકડો માર્ફલ લાંબી આ યાત્રામાં પદયાત્રીઓને માટે ઠંકઠેકાણે વિસામા અને ચા-નાસ્તા સહિત ચોવીસે કલાકની ભોજન વ્યવસ્થા ઊભી કરનારા શ્રદ્ધાળુ મહાજનોની સેવાવૃત્તિ જોઈ આ હળાહળ કળિયુગમાં પણ સતચુગનો આભાસ થયા વગર નથી રહેતો. કેટલાક લોકો તો યાત્રાળુઓના પગ દબાવી આપતા હોય છે, માલિશ કરી આપતા હોય છે. એમને એ પદયાત્રીઓમાં જ મા જગદેવાનાં દર્શન થતાં હશે કે શું? જો આવું જ વર્તન દરેક પોતાના પશ્ચિમમાં દાખવતું હોય તો પૃથ્વી પર સ્વર્ગ ઊતરે. મોટાભાગના યાત્રાળુ કોઈને કોઈ અંગત માનતા માગણી કે બાધા-આપડી નિમિત્તે અંબાજીની પગપાળા યાત્રા કરતા હોય છે. જગદેવા સૌની માતા છે, એને મન કોઈ મોટું કે નાનું નથી. રાજ અને રંક-બેઉ એને મન સમાન છે. આ સમાનતાનો સંદેશ આપણને ભાદરવી પૂનમના મેળામાં ઊમટતી વિશાળ મેદની જોતાં સાંપડે છે. અહીં પોશીના પટ્ટાનો ગરીબ પણ મળશે અને મુંબઈ જેવી માયાનગરીનો કોઈ માલેતુખર ઉદ્યોગપતિ કે અભિનેત્રી પણ મળી જશે. ગુજરાત સરકારે અંબાજી મંદિરને વિશ્વકલ્પ પર મુકવી એક કરવાલાયક કામ કર્યું છે. પરંતુ કરોડોની આવક ધરાવતાં મંદિરોની આંધળી સંપત્તિનો વિનિયોગ ગરીબ પ્રજાના શિક્ષણ અને આરોગ્ય ઉપરાંત શૌચાલય જેવી પાયાની જરૂરિયાતો માટે થાય તે જરૂરી છે. તિરુપતિ બાલાજી, સાંઈ સંસ્થાન કે સત્યસાઈ સંસ્થાન દ્વારા ચાલતી માનવકલ્યાણની પ્રવૃત્તિઓ અંબાજી દેવસ્થાન ટ્રસ્ટ અન્વયે પણ ચાલુ થાય તેવી અપેક્ષા અસ્થાને નહીં જ લેખાય. જગદેવાને પણ પોતાની સંપત્તિ એવાં સારાં કામોમાં વપરાય તે ગમશે.

શહેરની ઈન્ફોસીટી સ્કૂલમાં 'વ્યક્તિત્વ વિકાસ અને વ્યવસાય પસંદગી' વિષય પર યોજાયેલા સેમિનારમાં ગુજરાત યુનિવર્સિટીના પૂર્વ ચાન્સેલર ડૉ. ચંદ્રકાન્ત મહેતાના પ્રવચનનું આયોજન કરાયું હતું. વિદ્યાર્થીઓએ મોટી સંખ્યામાં હાજર રહી ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લીધો હતો અને ઉપયોગી માર્ગદર્શન મેળવ્યું હતું. સંસ્થાના આચાર્ય ડૉ. પ્રદીપ ગગલાણીએ ડૉ. મહેતાનું શાલ આભારી સન્માન કર્યું હતું. વિદ્યાર્થીઓએ ગુલાબની પાંખડીથી મહેતાનો નુસ્વાગત કર્યું હતું. સમગ્ર કાર્યક્રમનું તુષારકુમારે સંચાલન કર્યું હતું અને ડાયરેક્ટર જયેન્દ્ર પાઠકે આભારવિધિ કરી હતી. (તસવીર : દિપક જાની)

દિલ્હીના વર્ષા મંગલમ્ કાર્યક્રમમાં વેશુ ભારતીના કલાકારો ઝળક્યા

ગાંધીનગર, તા. ૧૮ અને ગરબા લોકનૃત્યની રજૂઆત અધિકારીઓ ખાસ ઉપસ્થિત રહ્યા હતાં. આ કાર્યક્રમમાં લાલજીભાઈ બારોટે શહેનાઈના સૂર રેલાવ્યા હતા જયારે વિવિધ ફિલ્મ અને ગુજરાતી આલ્બમમાં ઢોલનો ધબકાર આપનાર પ્યાતનામ દેવી રમેશ નાશિયાએ ઢોલની

મંત્રાલય, ભારત સરકાર દ્વારા દિલ્હી ખાતે ત્રિ દિવસીય 'વર્ષા મંગલમ્' કાર્યક્રમનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. કાર્યક્રમમાં ભારતના વિવિધ રાજ્યો દ્વારા વિવિધ કૃતિઓ રજૂ કરવામાં આવી હતી. જેમાં મધ્યપ્રદેશ દ્વારા 'સૈલા નૃત્ય', હરિયાણા દ્વારા ધૂમર નૃત્ય, બિહાર દ્વારા ઝિલ્હિયા નૃત્ય, ઉત્તરાખંડ દ્વારા હાલુવ નૃત્ય, મધ્યપ્રદેશ દ્વારા બેરેટી નૃત્ય રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા. જેમાં શહેરની 'વેશુ ભારતી' સંસ્થા દ્વારા દાંડિયા રાસ મંત્રાલય, ભારત સરકારના રમઝટ બોલાવી હતી. મિહીર ઘેશી દ્વારા દોહા-છંદની રજૂઆત કરી દર્શકોને રૂમતા કરી દીધા હતા. સંસ્થાના બિસીબેન દેવે, રેખા ડામોર, દર્શના રોહોડ, જવનિકા મહેતા, ધ્વની જાની, ચાહના દવે, જીમી ગામેતી, આકાશ ચૌધરી, જીમી સુનરીયા, જય પટેલ દ્વારા કૃતિઓ રજૂ કરવામાં આવી હતી. સંસ્થાના ડાયરેક્ટર નીતિન દવેએ સમગ્ર કૃતિઓની કોરિયોગ્રાફી-સંગીત સંચાલનની જવાબદારી નિભાવી હતી.

જેસીઆઈ દ્વારા અનાથ બાળકો સાથે ફન-ડે ની ઉજવણી

જેસી સમાહની ઉજવણી એની ચરમ સીમાએ છે. આ ઉજવણીનો લાભ અનાથ બાળકો સુધી પહોંચાડવાના ઉમદા હેતુ સાથે જેસીઆઈ દ્વારા ચાઈલ્ડ હેલ્પ્સ ઈન્ટરનેશનલના અનાથ બાળકો સાથે 'ફન-ડે'ની ઉજવણી કરાઈ હતી. બાળકોનો ઉત્સાહ વધારવા માટે ત્રીપીઠી દોડ, ફુગ્ગાની રમતો અને ચિત્ર સ્પર્ધાનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. વિજેતા બાળકોને જેસીઆઈ તરફથી ઈનામો આપવામાં આવ્યા હતા. કાર્યક્રમ દરમિયાન જેસીઆઈના ઝોન સેક્રેટરી દર્શન મોદી, નિમેષભાઈ રાવલ, રજનીકાંતભાઈ વૈષ્ણવ અને પ્રથમ એજ્યુકેટરના ઈડી પ્રદર અંજારીયાની હાજરી પ્રોત્સાહક રહી હતી. રોડરીના ભૂતપૂર્વ પ્રમુખ શ્રીમતી અમીબેન શાહ એ આ પ્રસંગે ઉપસ્થિત રહી ઉત્સાહ વધાર્યો હતો. કાર્યક્રમની સફળતા માટે પ્રોજેક્ટ ચેરમેન દિવ્યા ગોહીલ, પરા વૈષ્ણવ, દિશા દેસાઈ, રચિતા શાહ, વિશાલ વર્મા અને અભય શાહે જહેમત ઉઠાવી હતી. કેતન ભાવસ્વાર અને અનામિકા અંજારીયાએ નિષ્ણાંધિક તરીકે સેવાઓ આપી હતી.

આપણા દિકરા તો આશીર્વાદ લેવાય નથી આવતા...!! છેલ્લે વિલમાં સહી લેવા આવ્યો...!!

અશ્વિનભાઈ પટેલ કોમર્સ કોલેજમાં મેગા જોબ ફેર યોજાયો

ગાંધીનગર, તા. ૧૮ કવીન્સ ટેક (યુએસએ) જેવી પ્યાતનામ કંપનીઓએ લગભગ ૩૫૦ જેટલા વિદ્યાર્થીઓના કેમ્પસ ઈન્ટરવ્યુ કર્યા હતા. જેમાંથી લગભગ ૪૫ જેટલા વિદ્યાર્થીઓને 'ઓન ધ સ્પોટ જોબ' ઓફર કરવામાં આવી હતી. પસંદ થયેલા વિદ્યાર્થીઓને જેટલા ઉમેદવારોને કેમ્પસ ઈન્ટરવ્યુ લઈ નોકરી માટે પસંદ કર્યા હતા. સવારે ૧૦ વાગ્યાથી ચાલુ થઈ બપોરે ૩ વાગ્યા સુધી ચાલેલા આ જોબ ફેરમાં વોડાફોન, ઈ-ટેક, ટીસીએસ, એકઝીઓમ, મનન બજાજ, રોયલ (એન ફિલ્ડ) મોટર્સ, કોલેજના આચાર્યશ્રીઓના સહકાર સાથે આયોજન કરાયું હતું.

નિર્સર્ગ સાયન્સ સેન્ટર દ્વારા આંતરરાષ્ટ્રિય ઓઝોન પડ જાળવણી દિનની ઉજવણી કરાઈ

ગાંધીનગર, તા. ૧૮ કરવામાં આવ્યા હતા. આ કાર્યક્રમમાં મહેમાન તરીકે રૂઢીપુત્રભાઈ પટેલ, નરેશભાઈ ઠાકર, અનીલભાઈ પટેલ ઉપસ્થિત રહીને વિદ્યાર્થીઓને જરૂરી માર્ગદર્શન પુરૂ પાડ્યું હતું. આ ઉપરાંત વિદ્યાર્થીઓને આચાર્ય ડૉ. પ્રેમીલાબેન પટેલે સાયન્સ સેન્ટર દ્વારા ઉજવણી કરવામાં આવે છે. આ ઉજવણી દ્વારા તંદુરસ્ત વાતાવરણમાં જ સમાયું છે. આપણું અપેક્ષિત ભાવિ' તે વિષય ઉપર અનેક પ્રકારના કાર્યક્રમો વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા

કલાકાર રોહિત ધીરજકુમારનું ફિલોસાફી ઓફ નેચર વિષયક પ્રદર્શન રવિશંકર આર્ટ ગેલેરી ખાતે યોજાયું

ગાંધીનગર, તા. ૧૮ સરકારી સેવાઓમાં ઉચ્ચ પદ પર રહ્યા બાદ પણ ચિત્રકલા ક્ષેત્રે શ્રેષ્ઠ પ્રદર્શન કરનાર ગાંધીનગર જિલ્લાના કલોલના વતની રોહિત ધીરજકુમારે તાજેતરમાં ફિલોસાફી ઓફ નેચર વિષય ચિત્ર પ્રદર્શન રવિશંકર આર્ટ ગેલેરી, અમદાવાદ ખાતે યોજ્યું હતું. આ તેમનું ૩૩મું સોલો પેઇન્ટિંગ પ્રદર્શન છે. મૂળ ગાંધીનગરના માણસા તાલુકાના આજોલ ગામના વતની રોહિતી ધીરજકુમાર કલાક્ષેત્રે ઉચ્ચ પદવી મેળવ્યા બાદ રાજ્ય અને કેન્દ્ર સરકારમાં ઉચ્ચ પદો પર કાર્યરત રહ્યા. સાથે જ ચિત્રકલા ક્ષેત્રે ઉત્કૃષ્ટ પ્રદર્શન કરતા રહ્યા તેઓએ યુનો દ્વારા બાહેર કલેલા આંતરરાષ્ટ્રીય વર્ષોના આદારે જુદા જુદા ચિત્રો દોરી અને તેનું પ્રદર્શન ચોક્ષ તેની ઉજવણીના ભાગીદાર બન્યા. તાજેતરમાં જ અમદાવાદ લો ગાર્ડન સ્થિત રવિશંકર આર્ટ ગેલેરી ખાતે તેઓએ પોતાનું ૩૩મું સોલો પેઇન્ટિંગ પ્રદર્શન યોજ્યું. જેનો થીમ ફિલોસાફી ઓફ નેચર હતો. જેને કલાના ચાહકોએ ખુબ દાદ આપી હતી.

સાબુથી શું થવાય ? સ્વચ્છ, સુંદર કે બિમાર ?

શુમાકર નામના તંત્રજ્ઞાનના તજજ્ઞએ પોતાના "સ્મોલ ઇઝ ઓબીએક્સ" નામના પુસ્તકમાં તંત્રજ્ઞાન વિશેના અનેક સિદ્ધાંતમૂલક વિચારો નિરૂપ્યા છે. તે કહે છે. "આજનું તંત્રજ્ઞાન અમાનવીય છે. આજના આધુનિક તંત્રજ્ઞાનમાં પ્રચંડ ઉર્જા અને કરોડો રૂપિયાના મૂડીરોકાણની જરૂર છે. તે માણસને ચંત્રનો ગુલામ બનાવે છે. એવું તંત્રજ્ઞાન અપનાવતું જોઈએ જે સાદું, સસ્તું અને સ્વાવલંબી, રોજગારલક્ષી હોય."

શુમાકરજીની વાતમાં દમ છે. ગાંધીબાપુની ફિલસૂફી આજ સિદ્ધાંતથી પ્રારંભાતી હતી. આપણી જીવનચાત્રાનું બળતણ આપનાર છે માત્રને માત્ર પર્યાવરણ. રોચકતા અને અનંતતાથી ભરી પડી છે પર્યાવરણની અફાટ દુનિયા. કેટલાક ઉપાયો છે. પર્યાવરણને અચાવવાનાં; જેમ કે સાબુથી કપડાનો મેલ દૂર થાય છે એ વાત સાચી પણ બધા પ્રકારના મેલને દૂર કરવા માટે સાબુ જરૂરી નથી.

દા.ત. કપડામાં લાગેલી ઘૂળ સાફ કરવા માટે કંઈ સાબુની જરૂરી નથી. તેથી કપડા ઘોતી વખતે પ્રથમ સાદા પાણીમાં બોળો, મસળો તો મોટા ભાગનો મેલ તો એમ જ નીકળી જાય. આજે ઘણા ઘરોમાં બ્રેડ અને પાઉંનું ચલણ વધતું જાય છે. પણ આ બંને ખોરાકી રીજવસ્તુઓ

બનાવવા માટે વાંધાજનક વસ્તુઓનો પ્રયોગ કરવામાં આવે છે તે આપણે ખાણતા નથી. મોટી - મોટી કંપનીઓ પોતાના છાંડના નામે બીજી નાના ગૃહઉદ્યોગોને કામ સોંપી ઊંચો અંકે કરે છે. (બિસ્કીટની એક બાણીતી કંપનીનું રેપર બોલી જોશો તો તમને એ સત્ય કદાચ જોવા મળે!) આમ પણ મેંદાની વસ્તુઓ બાળકો અને વૃદ્ધોને માટે તો વિનાશકારી છે. શક્ય હોય તો ઘરની બનાવેલી અથવા ગામમાં બનેલી ખાવાની વસ્તુઓ જ લો, જેનાથી વસ્તુઓની પણ વધે અને કચરકચર પણ થાય. (એક ન્યાયાલયમાં દારૂડિયાને ન્યાયાલય સામે ઊભો કરવામાં આવ્યો. એ વખતે એણે એક જ વિનંતી કરી, "સાહેબ! મેં દારૂ પીધો છે એ વાત સાચી પરંતુ આજ સુધી મેં દેશી દારૂ જ પીધો છે. પરદેશી દારૂને હાથ લગાડ્યો નથી. એથી મારો દેશપ્રેમ ધ્યાનમાં રાખીને મને સજા હળવી કરવી જોઈએ."

વિચારોનાં મધુવનમાં

આ. ડો. સકેશ પટેલ

સુવામિઓએ એક પ્રશ્ન શાંતિથી વિચારવા જેવો છે કે સાબુનો સંબંધ સ્વચ્છતા સાથે છે કે સુંદરતા સાથે? ટેલીવિઝન પર આવતી બહેરાતો આપણી

વિચારવાની તક પણ છીનવી લે છે! તે આપણને એમ કહી સાબુની બહેરાતો આપણી વિચારવાની તક પણ છીનવી લે છે! તે આપણને એમ કહી સાબુની બહેરાત કરે છે કે "આ સાબુ વાપરવાથી સુંદર બની જવાય." હકીકતમાં સાબુથી સ્વચ્છ થવાય પણ સુંદર ન જ થવાય. બીજી પણ એક હકીકત બહાવ જેવી છે કે સાબુથી આપણા વાળ મુલાયમ થતા નથી પણ સાબુ પોતાનામાં રહેલા કેમિકલથી તે વાળને ઘસીને મુલાયમ બનાવે છે, જેમ ઇંટને ઘસવાથી તે લીસી તો થાય પણ તેનું આકૃષ્ટ્ય પણ ઓછું થાય. સાબુથી જરૂર વગર રોજ સ્નાન કરતા હશે તો વાળ ઉતરવાની અથવા વાળ સફેદ થવાની સમસ્યા અનુભવતા હશે જ. પણ આપણને સાબુમાંથી નીકળતું ફીણ અને સુગંધ મોઢી લે છે. મોટા ભાગનાં કોસ્મેટીક્સ અને શેમ્યુમાં પેટ્રોકેમિકલ્સનો ઉપયોગ થાય છે. પરંતુલ કેર વસ્તુઓમાં DEA (Diethanolomine) જેવા મળે છે. જેમાંથી સાબુ, ડિટરજન્ટ વગેરે બને છે. ઘર વપરાશની ૫૦૦ રીજવસ્તુઓમાં આ ડીઇએ વપરાય છે. જે કીડની, લીવર અને અન્ય અંગોને અસર કરે

છે. આ રસાયણો શરીરમાંથી જલદી બહાર નીકળતા નથી. અનેક પ્રયોગોમાં જોવા મળ્યું છે કે પ્રાણીઓ ઉપર તેની ઘાતક અસરો થાય છે. કેસર જેવા રોગો પણ આ રસાયણોને લીધે થતા જોવા મળે છે. Propylene Glycol, Sodium Lauryl Sulfate (SLS) જેવા કેમિકલ્સ ઘાતક રોગોને નિમંત્રણ આપનારા છે, બાળકોને આપવામાં આવતી ટૂથપેસ્ટ જો ધ્યાન રાખવામાં ન આવે તો પેટમાં જાય છે અને બીમારીઓનો ભોગો બને છે. આપણા પૂર્વજો દાંતણ ચાવતા એ ખરેખર તો એક કાંકરે અનેક પક્ષી મારતા. દાંત શુદ્ધ થાય, બિમારીથી દૂર રહેવાય અને દાંત મજબૂત થાય. શનગાર સજીને ઘરની બહાર નીકળતી વખતે સુગંધીદાર સ્પે આપણા કપડાં ઉપર છાંટવું એ આપણા ફેશનેબલ અને આધુનિક હોવાની સાબિતી છે. આ કુવારામાં ફ્લોરો-ફ્લોરો-કાર્બન (સી.એફ.સી) વાયુ હોય છે. તેને કારણે પૃથ્વીના વાતાવરણમાં ઉપરા થરમાં રહેલા ઓઝોનનો નાશ થાય છે. ખાદ્ય પદાર્થોને કીડી ચડવી એ ગૃહિણીઓની સમસ્યા છે. કીડીને જંતુનાશકથી મારવાની જરૂર નથી. હળદર પાથવાથી કીડી દૂર ભાગે છે. ખાંડમાં એક-બે લવિંગ મૂકવાથી કીડી તેમાં પ્રવેશતી નથી.